

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2023 m. kovo 27 d. Nr. 21RE3-44(AG3-27/24-2023)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas ir pranešėjas), Lino Dagio, Vaidos Paurienės ir Svetlanos Sinkevičienės, dalyvaujant posėdžio sekretorei Ingridai Mačiulienei, pareiškėjui S. G. (*duomenys neskelbtini*), Šiaulių miesto savivaldybės atstovei J. P. (*duomenys neskelbtini*),

Komisijos posėdyje išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo S. G. (*duomenys neskelbtini*) skundą atsakovėms Šiaulių miesto savivaldybės administracijai ir Šiaulių miesto savivaldybės tarybai dėl žemės mokesčio lengvatos taikymo.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas S. G. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Pareiškėjas) Komisijos 2023 m. vasario 23 d. skundu (toliau – ir skundas) prašo panaikinti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos (toliau – ir Administracija) 2023 m. vasario 15 d. sprendimą Nr. (6.1Mr)SG-122 „Dėl atleidimo nuo žemės mokesčio“ (toliau – Sprendimas) ir „įpareigoti Šiaulių miesto savivaldybės tarybą priimti sprendimą dėl 2023 m. sausio 17 d. Pareiškėjo prašymo (toliau – Prašymas), kuriuo buvo prašoma atleisti Pareiškėją nuo žemės mokesčio už 2020 m. už žemės sklypą Nr. (duomenys neskelbtini) apskaičiuota žemės mokesčio suma 480 Eur, nuo žemės mokesčio už 2021 metus už žemės sklypą (duomenys neskelbtini) apskaičiuota mokesčio suma 480 Eur, priimti administracinį sprendimą“.

Komisija atkreipia dėmesį, jog Pareiškėjas skunde neteisingai nurodo žemės sklypo numerį, Valstybės įmonės Registrų centro duomenimis žemės sklypo numeris turėtų būti (*duomenys neskelbtini*).

Skunde Pareiškėjas nurodo, jog Prašymu prašė Šiaulių miesto savivaldybės tarybos (toliau – ir Savivaldybės taryba) atleisti jį nuo žemės mokesčio už 2020 ir 2021 metus, už žemės sklypą Nr. (*duomenys neskelbtini*) (toliau – Sklypas).

Pasak Pareiškėjo, jis yra neįgalus, todėl neturi galimybės užsidirbti lėšų oriam pragyvenimui, mano, kad tai yra pagrindas Savivaldybės tarybai atleisti jį nuo žemės mokesčio.

Remdamasis Mokesčių administravimo įstatymo (toliau – ir MAĮ) 68 straipsnio 1 dalimi, Pareiškėjas nurodo, kad mokesčių administratorius gali perskaičiuoti mokesčius ne daugiau kaip už einamuosius ir trejus praėjusius kalendorinius metus, skaičiuojamus atgal nuo tų metų, kuriais pradedama mokėti apskaičiuoti arba perskaičiuoti, sausio 1 dienos. Cituoja Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktiką: 2005 m. balandžio 27 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A15-48/2005 ir teigia, jog senaties terminas mokesčiams perskaičiuoti nėra suėjęs.

Be to, pažymi, kad Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymo (toliau – ir ŽMĮ) 8 straipsnio 3 dalyje, yra nurodyta, jog savivaldybių tarybos turi teisę savo biudžeto sąskaita sumažinti mokesčių arba visai nuo jo atleisti.

Nesutinka su skundžiamu Sprendimu ir teigia, jog Sprendimą priėmė Administracijos direktoriaus pavaduotojas, nors sprendimą turėjo priimti Savivaldybės taryba. Teigia jog Sprendimas prieštarauja MAĮ 68 straipsnio 1 daliai, ŽMĮ 8 straipsnio 3 daliai, Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintam teisinės valstybės principui.

Šiaulių miesto savivaldybės administracijos ir Šiaulių miesto savivaldybės tarybos (toliau kartu – Atsakovės) atsiliepimu (b. l. 22-26) nesutinka su Pareiškėjo skundu ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime cituojamos ŽMĮ 8 straipsnio 3, 5 dalys. Teigiama, jog ŽMĮ įtvirtinta savivaldybių teisė, bet ne pareiga savivaldybės biudžeto sąskaita sumažinti mokesčių arba visai nuo jo atleisti, vadovaujantis tvarka, kurią savivaldybės taryba yra nustačiusi.

Nurodo, jog Šiaulių miesto savivaldybės taryba 2016 m. rugpjūčio 25 d. sprendimu Nr. T-329 „Dėl Mokesčių lengvatų teikimo taisyklių patvirtinimo“ (Suvestinė redakcija nuo 2021-10-15) yra patvirtinusi Mokesčių lengvatų teikimo taisyklės (toliau – Taisyklės), kurios nustato mokesčių lengvatų teikimo Šiaulių miesto savivaldybės biudžeto sąskaita sąlygas ir reikalavimus, mokesčių, kuriems taikomos Taisyklės, rūšis, dokumentų pateikimo mokesčių lengvatoms gauti ir prašymų nagrinėjimo tvarką (Taisyklių 1 punktą). Taisyklių 3.1 papunkčiu nustatyta, kad Savivaldybės taryba gali teikti žemės mokesčio lengvatą – sumažinti mokesčio dydį arba visai nuo jo atleisti. O vadovaujantis Taisyklių 5 punktu, asmenys prašymus suteikti mokesčių lengvatas teikia Savivaldybės administracijos direktoriui, prašymus nagrinėja Savivaldybės administracijos Ekonomikos ir investicijų skyrius (toliau – Ekonomikos ir investicijų skyrius).

Teigia, jog Taisyklėse numatytos mokesčių lengvatos teikiamos asmenims, kurie kreipėsi tik dėl einamaisiais metais apskaičiuotų mokesčių lengvatų.

Pažymi, jog Pareiškėjas 2023-01-17 pateikė prašymą (minėta – Prašymas), adresuotą Šiaulių miesto savivaldybės tarybai, kuriuo prašė atleisti nuo žemės mokesčio už Sklypą už 2020 ir 2021 metus. Su Prašymu Pareiškėjas pateikė Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos informacinius pranešimus – žemės mokesčio deklaracijos duomenis, iš kurių matyti, kad žemės mokesčio deklaracijos duomenimis už 2020 m. už Sklypą apskaičiuota žemės mokesčio suma 480 Eur (duomenys už 2020 m. suformuoti 2020-10-17) taikant 4 proc. tarifą bei žemės mokesčio deklaracijos duomenimis už 2021 m. už Sklypą apskaičiuota žemės mokesčio suma 480 Eur (duomenys už 2021 metus suformuoti 2021-10-19) taikant 4 proc. tarifą.

Prašyme Pareiškėjas nurodė, kad yra neįgalus, todėl neturi galimybės užsidirbti lėšų oriam pragyvenimui, kad neįgalumo turėjimas yra pagrindas prašyti Savivaldybės tarybos atleisti jį nuo žemės mokesčio. Kartu su Prašymu Pareiškėjas pateikė Neįgaliojo pažymėjimą Nr. (*duomenys neskelbtini*), išduotą 2022-03-03, iš kurio matyti, kad Pareiškėjui nustatytas 45 proc. darbingumo lygis. Prašymas, adresuotas Šiaulių miesto savivaldybės tarybai, pateiktas 2023 m. sausio 17 d. Prašymas nagrinėtas vadovaujantis Taisyklių 5 punktu, kuriuo numatyta, kad asmenų prašymus suteikti mokesčių lengvatas, pateiktus Savivaldybės administracijos direktoriui, nagrinėja Ekonomikos ir investicijų skyrius.

Teigia, jog Taisyklėse nustatyta, kad prašymai teikiami Savivaldybės administracijos direktoriui, dėl ko, atsakymas į Pareiškėjo Prašymą pateiktas atsakovės Šiaulių miesto savivaldybės administracijos vardu (2023-02-15 raštas Nr.(6.1Mr)SG-122 „Dėl atleidimo nuo žemės mokesčio“), kuriuo Pareiškėjui nurodyta, kad pagal pateiktą Pareiškėjo Prašymą nėra pagrindo rengti Savivaldybės tarybos sprendimo projekto dėl Pareiškėjo atleidimo nuo 2020 ir 2021 metų žemės mokesčio.

Pažymi, kad Administracija, nagrinėdama Pareiškėjo Prašymą, vadovavosi Taisyklėmis bei skundžiamu Sprendimu informavo Pareiškėją, kad žemės mokesčio lengvatos fiziniams asmenims taikomos, vadovaujantis Mokesčių lengvatų teikimo taisyklėmis, patvirtintomis Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2016 m. rugpjūčio 25 d. sprendimu Nr. T-329 „Dėl Mokesčių lengvatų teikimo taisyklių patvirtinimo“ (suvestinė redakcija nuo 2021-10-15). Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktorius 2022-03-31 įsakymo Nr. AP-494 „Dėl vykdomosios institucijos įgaliojimų pavedimo administracijos direktoriaus pavaduotojams“ (toliau – Įsakymas dėl įgaliojimų),

1.1 papunkčiu yra pavedęs Administracijos direktoriaus pavaduotojui *E.B. (duomenys neskelbtini)* priskirtose srityse: architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos, miesto ūkio ir aplinkos, statybos ir renovacijos, ekonomikos ir investicijų, strateginio planavimo ir finansų, turto valdymo, Medelyno seniūnijos, Rėkyvos seniūnijos ir nevyriausybinių organizacijų, nagrinėti įmonių, įstaigų, organizacijų raštus, asmenų prašymus ir skundus ir pasirašyti atsakymus į juos (1.1.3 papunktis).

Teigia, jog Administracijos direktorius Įsakymą dėl įgaliojimų suteikimo priėmė, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 29 straipsnio 1 ir 7 dalimis, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 18 straipsnio 1 dalimi, Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2022 m. kovo 3 d. sprendimu Nr. T-71 „Dėl vykdomosios institucijos įgaliojimų suteikimo Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojų pareigybėms“.

Paneigiant Pareiškėjo argumentą dėl netinkamo pasirašymo, nurodo, kad skundžiamą sprendimą pasirašė Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas *E.B. (duomenys neskelbtini)*, vadovaudamasis jam suteiktais įgaliojimais.

Teigia, jog nustatant Pareiškėjo teisės į mokesčio lengvatą turėjimą, Atsakovės atsakingas skyrius privalo vadovautis Taisyklių 4.2 papunkčio nuostatomis, kuriose numatytos mokesčių lengvatos, tame tarpe ir žemės, teikiamos asmenims, kurie kreipėsi tik dėl einamaisiais metais apskaičiuotų mokesčių lengvatos. Sprendime Pareiškėjui buvo paaiškinta, kad asmenys prašymus dėl žemės mokesčio lengvatos teikimo Savivaldybės administracijos direktoriui turi pateikti iki žemės mokesčio sumokėjimo termino, numatyto Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatyme (Taisyklių 16 punktas). Atsižvelgiant į minėtas Taisyklių nuostatas, dėl 2020 metų žemės mokesčio lengvatos taikymo Pareiškėjas privalėjo kreiptis iki 2020 m. lapkričio 15 d., o dėl 2021 m. – iki 2021 m. lapkričio 15 d., dėl ko, Pareiškėjas prarado teisę į mokesčių lengvatas už 2020 ir 2021 m. Sprendimu Pareiškėjas buvo informuotas, kad Taisyklių 15.1 papunktyje numatyta, kad mokesčių lengvatos asmenims neteikiamos, jei jų nuosavos žemės, nuomojamos ar naudojamos žemės sklypai mokesčiniu laikotarpiu (kalendoriniais metais) yra įtraukti į Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu patvirtintą Nenaudojamų privačios nuosavybės teise valdomų arba nuomojamų ar naudojamų valstybinės žemės sklypų sąrašą. Pareiškėjui buvo paaiškinta, kad Taisyklėse numatyta, jog mokesčių lengvatos neteikiamos, jei asmuo prašymo Savivaldybės administracijos direktoriui pateikimo dieną turi valstybinės žemės nuomos ar naudojimo, žemės, nekilnojamojo turto ar kitų mokesčinių įsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetams ir fondams. Šiems mokesčių mokėtojams mokesčių sumažinimas ar atleidimas nuo mokesčių taikomas tik sumokėjus mokesčio nepriemoką ir priskaičiuotus delspinigius (Taisyklių 15.3 papunktis).

Nesutinka su Pareiškėjo nuomone, jog Sprendimas prieštarauja MAĮ 68 straipsnio 1 daliai ir teigia, jog Pareiškėjas tapatina MAĮ numatytą teisę su prievole, dėl ko, Atsakovės negali sutikti su tokiu Pareiškėjo vertinimu.

Teigia, jog iš Sprendimo turinio matyti, kad Administracija visapusiškai išnagrinėjo Pareiškėjo Prašymą, įvertino pateiktus dokumentus, nustatė, kad Prašymą Šiaulių miesto savivaldybės tarybai dėl 2020 ir 2021 metų žemės mokesčių lengvatos taikymo Pareiškėjas pateikė 2023-01-17, kad iš pateiktų su Prašymu žemės mokesčio deklaracijos duomenų matyti, kad už apleistą žemės dalį Pareiškėjui buvo taikomas 4 proc. žemės mokesčio tarifas, bei tai, kad Pareiškėjas turi žemės mokesčio nepriemoką, dėl ko, neatitinkant Taisyklių 4.2, 15.1, 15.3 papunkčių sąlygų, Administracija neturėjo pagrindo rengti Savivaldybės tarybos sprendimo projekto dėl mokesčio lengvatos.

Sprendimu atkreiptas Pareiškėjo dėmesys, kad asmenys prašymus dėl 2023 m. žemės mokesčio lengvatos taikymo Savivaldybės administracijos direktoriui turi pateikti iki 2023 m. lapkričio 15 d..

Administracija teisingai, neprieštaraujant gerojo viešojo administravimo principui, įvykdė savo funkcijas teisės aktų nustatyta tvarka bei laikėsi Viešojo administravimo įstatyme įtvirtintų viešojo administravimo principų, tinkamai taikė teisės aktų ir Taisyklių nuostatas, dėl ko, pagrįstai Pareiškėjui nesuteiktos žemės mokesčio lengvatos už 2020 ir 2021 m.

Atkreipia dėmesį, jog vadovaujantis Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo suformuota praktika, kad be administraciniais aktams taikomų pagrįstumo ir teisėtumo reikalavimų, ne mažiau

svarbu, kad administracinis aktas, kuris sukelia atitinkamas teises pasekmes, apskritai būtų aiškus ir suprantamas (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015-03-09 sprendimas administracinėje byloje Nr. A-650- 556/2015). Viešojo administravimo subjekto priimtas individualus administracinis aktas turi būti suformuluotas taip, jog asmenys, kuriems yra skirtas aktas, suprastų santykių esmę ir turinį bei galėtų įgyvendinti reikalavimus, kuriuos nustato aktas. Dėl to, viešojo administravimo subjektas privalo tiksliai ir aiškiai suformuluoti reikalavimus, nurodyti teisės normas ir aplinkybes, kuriomis rėmėsi, priimdamas individualų administracinį aktą. Jei viešojo administravimo subjektas ginčijamame akte nenurodo teisinio, faktinio pagrindo ar aktą suformuluoja taip, kad akto adresatams tampa neįmanoma įgyvendinti įpareigojimų, kuriuos nustato aktas, individualus administracinis aktas turi būti naikinamas (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015-06-01 sprendimas administracinėje byloje Nr. A-1234- 520/2015).

Skundas atmestinas.

Nagrinėjamoje byloje ginčas kilo dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos veiksmų, nagrinėjant Pareiškėjo Prašymą dėl atleidimo nuo žemės mokesčio už 2020 ir 2021 metus už Pareiškėjui nuosavybės teise priklausančio žemės sklypo Nr. (*duomenys neskelbtini*), teisėtumo.

Šios bylos ginčo dalyką sudaro tai, ar viešojo administravimo subjektas (Administracija) pagal teisės aktais nustatytą kompetenciją išnagrinėjo Pareiškėjo Prašymą ir ar buvo priimtas administracinis sprendimas dėl Prašyme nurodyto klausimo.

Nustatyta, jog Pareiškėjas 2023 m. sausio 17 d. Savivaldybės tarybai pateikė Prašymą (b. l. 2), prašydamas atleisti jį nuo žemės mokesčio už 2020 ir 2021 metus dėl žemės sklypo Nr. (*duomenys neskelbtini*).

Sprendimu Pareiškėjui buvo atsisakyta rengti Savivaldybės tarybos projektą dėl Pareiškėjo atleidimo nuo žemės mokesčio už žemės sklypą Nr. (*duomenys neskelbtini*) už 2020 ir 2022 metus, kitaip tariant atsisakyta perduoti nagrinėti Pareiškėjo Prašymą Savivaldybės tarybai.

Atsakovė Sprendime pažymėjo, jog atsižvelgiant į tai, jog Pareiškėjas Prašymą dėl atleidimo nuo žemės mokesčio už 2020 ir 2021 metus pateikė tik 2023 m. sausio 17 d. vertino, jog toks Pareiškėjo kreipimasis neatitiko Taisyklių 4.2 papunkčio reikalavimo. Taip pat Sprendime nurodė, jog Pareiškėjui už apleistą žemės dalį taikytas 4 procentų žemės mokesčio tarifas (Taisyklių 15.1 papunkčio apribojimas), bei, Administracijos žiniomis, Pareiškėjas turi žemės mokesčio nepriemoką (Taisyklių 15.3 papunkčio apribojimas).

Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 punktą įtvirtina savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo principą, reiškiantį, kad savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus. VAĮ sudaro prielaidas įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostatą, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms – nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, viešojo administravimo subjektų sistemą ir administracinės procedūros organizavimo pagrindus; ūkio subjektų veiklos priežiūros pagrindines nuostatas; garantuoja asmenų teisę apskusti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje (VAĮ 1 straipsnis). VAĮ 10 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad administracinius sprendimus priimti turi teisę tik viešojo administravimo subjektai, turintys šio įstatymo nustatyta tvarka jiems suteiktus įgaliojimus, o to paties straipsnio 5 dalis detalizuoja, kad administracinis sprendimas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, taip pat ir motyvuotas.

Nagrinėjamam atvejui aktualūs teisės aktai yra Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymas (minėta, toliau ir – ŽMĮ, aktuali redakcija nuo 2022 m. liepos 1 d.), Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas (minėta, toliau – ir VSI), Mokesčių lengvatų teikimo taisyklės, patvirtintos Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2016 m. rugpjūčio 25 d. sprendimu Nr. T-329 „Dėl Mokesčių lengvatų teikimo taisyklių patvirtinimo“ (Suvestinė redakcija nuo 2021-10-15, minėta – Taisyklės) bei Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – VAĮ).

Taigi, VSĮ 16 straipsnio 2 dalies 18 punkte reglamentuota išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija – sprendimų teikti mokesčių, rinkliavų ir kitas įstatymų nustatytas lengvatas savivaldybės biudžeto sąskaita, sprendimų dėl sumokėtų mokesčių, rinkliavų (ar jų dalies) kompensavimo tvarkos nustatymo ir šių kompensacijų teikimo savivaldybės biudžeto sąskaita priėmimas, subsidijų ir kompensacijų skyrimo naujas darbo vietas steigiančioms visų teisinių formų įmonėms tvarkos nustatymas atitinkamai keičiant savivaldybės biudžetą tais atvejais, kai lėšų tam nebuvo numatyta.

VSĮ 3 straipsnio 9 dalyje apibrėžiama išimtinės Savivaldybės tarybos kompetencijos samprata – Konstitucijos ir įstatymų nustatyta kompetencija, kurios negali perimti, kištis į ją, įgyvendinti jokia kita savivaldybės institucija. Savivaldybės taryba negali atsisakyti savo išimtinės kompetencijos ar perduoti jos kitoms savivaldybės institucijoms.

VSĮ 16 straipsnio 6 dalyje nustatyta, jog išimtinėi savivaldybės tarybos kompetencijai priskirtų įgaliojimų savivaldybės taryba negali perduoti jokiai kitai savivaldybės institucijai ar įstaigai.

Atitinkamai ŽMĮ 8 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad savivaldybių tarybos turi teisę savo biudžeto sąskaita sumažinti žemės mokestį arba visai nuo jo atleisti. Tokios lengvatos taikomos atitinkamuose savivaldybių tarybų sprendimuose nustatyta tvarka (ŽMĮ 8 straipsnio 5 dalis).

Pareiškėjas, kaip minėta, skundą grindžia ta aplinkybe, jog sprendimą privalėjo priimti būtent Savivaldybės taryba.

Taisyklės nustato mokesčių lengvatų teikimo Šiaulių miesto savivaldybės biudžeto sąskaita sąlygas ir reikalavimus, mokesčių, kuriems taikomos Taisyklės, rūšis, dokumentų pateikimo mokesčių lengvatomis gauti ir prašymų nagrinėjimo tvarką.

Pagal Taisyklių 3 punktą Savivaldybės taryba, be kita ko, gali teikti ir žemės mokesčio lengvatą, t. y. sumažinti mokesčio dydį arba visai nuo jo atleisti. Asmenys prašymus suteikti mokesčių lengvatas teikia Savivaldybės administracijos direktoriui, prašymus nagrinėja Savivaldybės administracijos Ekonomikos ir investicijų skyrius (toliau – Ekonomikos ir investicijų skyrius) (Taisyklių 5 punktas). Savivaldybės tarybos sprendimai dėl mokesčių lengvatų teikimo turi būti priimti per 3 mėnesius nuo mokesčių mokėjimo termino, numatyto Lietuvos Respublikos teisės aktuose, pabaigos (Taisyklių 6 punktas). Taisyklių 8 punkte nurodytos priežastys, kurioms esant Savivaldybės taryba sprendimais gali suteikti žemės mokesčio lengvatas fiziniams asmenims.

Taisyklių 15 punkte pateiktas baigtinis sąrašas atvejų, kuomet mokesčių lengvatos asmenims neteikiamos, be kita ko ir jei asmenų nuosavos žemės, nuomojamos ar naudojamos žemės sklypai mokestiniu laikotarpiu (kalendoriniais metais) yra įtraukti į Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu patvirtintą Nenaudojamų privačios nuosavybės teise valdomų arba nuomojamų ar naudojamų valstybinės žemės sklypų sąrašą (Taisyklių 15.1 papunktis) taip pat jei prašymo Savivaldybės administracijos direktoriui pateikimo dieną jie turi valstybinės žemės nuomos ar naudojimo, žemės, nekilnojamojo turto ar kitų mokestinių įsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetams ir fondams. Šiems mokesčių mokėtojams mokesčių sumažinimas ar atleidimas nuo mokesčių taikomas tik sumokėjus mokesčio nepriemoką ir priskaičiuotus delspinigius (Taisyklių 15.3 papunktis).

Asmenys prašymus dėl mokesčių lengvatų teikimo Savivaldybės administracijos direktoriui pagal Taisyklių 8, 10, 11 ir 12 punktus turi pateikti iki mokesčių mokėjimo termino, numatyto Lietuvos Respublikos žemės, Nekilnojamojo turto, Paveldimo turto mokesčių įstatymuose ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime „Dėl žemės nuomos mokesčio už valstybinės žemės sklypų naudojimą“ (Taisyklių 16 punktas). Fiziniai asmenys prie motyvuoto prašymo Savivaldybės administracijos direktoriui suteikti prašomo žemės mokesčio lengvatą prideda žemės mokesčio deklaracijos kopiją (Taisyklių 18.1 papunktis). Fiziniai asmenys, kuriems nustatytas 0–40 procentų darbingumo lygis, – neįgaliojo pažymėjimo kopiją (Taisyklių 21.1 papunktis).

Asmenims pateikus prašymą suteikti mokesčio lengvatą ir visus Taisyklių 18 ar 19 punktuose nurodytus dokumentus, Ekonomikos ir investicijų skyrius patikrina, ar prašymai atitinka Taisyklėse nustatytus kriterijus, ir teikia prašymus nagrinėti atitinkamai Paramos teikimo komisijai, Miesto ūkio ir aplinkos skyriui ir (ar) Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos skyriui (Taisyklių 22 punktas).

Ekonomikos ir investicijų skyrius, vadovaudamasis Paramos teikimo komisijos, Miesto ūkio ir aplinkos skyriaus ir (ar) Architektūros, urbanistikos ir paveldosaugos skyriaus rekomendacijomis, Prašymų svarstymo komisijos išvada (rekomendacija), rengia Savivaldybės tarybos sprendimų projektus dėl mokesčio lengvatų suteikimo (nesuteikimo) (Taisyklių 23 punktą).

Taigi, pagal aukščiau nurodytą teisinį reglamentavimą, tam jog Savivaldybės taryba spęstų dėl mokesčio lengvatos fiziniam asmeniui suteikimo/nesuteikimo, visų pirma asmuo turi atitikti tam tikrus reikalavimus ir sąlygas numatytas Taisyklių 8 punkte ir turi nebūti aplinkybių, nurodytų Taisyklių 15 punkte, t. y. fizinis asmuo turi būti įgiję subjekcinę teisę į atitinkamo mokesčio lengvatą.

Komisijos manymu, ŽMĮ 8 straipsnio 3 dalies nuostata, jog savivaldybių tarybos turi teisę savo biudžeto sąskaita sumažinti žemės mokestį arba visai nuo jo atleisti, galėjo suklaidinti Pareiškėją, jog sprendimą pagal pateiktą Prašymą bet koku atveju turėjo priimti Savivaldybės taryba.

Komisija nesutinka su tokiu Pareiškėjo vertinimu ir sprendžia, jog šiuo atveju sprendimą nerengti Savivaldybės tarybos projekto priėmė Administracijos įgaliotas pareigūnas, t. y. tinkamas viešojo administravimo subjektas. O sprendimą teikti ar neteikti žemės mokesčio lengvatą Savivaldybės taryba priima tik tuomet, kuomet asmuo turi subjekcinę teisę, o Administracijos įgaliotas skyrius parengia projektą. Savivaldybės taryboje asmenų prašymai dėl mokesčio lengvatos gali būti svarstomi tik tokiu atveju, kuomet Ekonomikos ir investicijų skyrius nustato asmenų atitiktą teisės aktų reikalavimams, t. y. nustato, ar asmuo turi teisę į mokesčio lengvatą.

Todėl atmestinas Pareiškėjo skundo argumentas, jog esant nurodytoms atitinkamos faktinėms aplinkybėms, sprendimą dėl mokesčio lengvatos taikymo turėjo priimti Savivaldybės taryba.

Pagal Taisyklių 4.2 papunktį Taisyklėse numatytos mokesčių lengvatos teikiamos asmenims, kurie kreipėsi tik dėl einamaisiais metais apskaičiuotų mokesčių lengvatos.

Neginčijama ta faktinė aplinkybė, jog Pareiškėjas Prašymą taikyti žemės mokesčio lengvatą tiek už 2020, tiek už 2021 metus pateikė ne iki mokesčių mokėjimo termino, numatyto ŽMĮ 12 straipsnio 5 dalyje, t. y. iki einamojo mokestinio laikotarpio lapkričio 15 dienos. Šiuo atveju Pareiškėjas prašymą dėl žemės mokesčio lengvatos už 2020 metus privalėjo pateikti iki 2020 m. lapkričio 15 d. ir už 2021 m. atitinkamai iki 2021 m. lapkričio 15 d.

Bylos duomenimis, Pareiškėjas pagal Žemės mokesčio deklaracijos duomenis 2020 metais (b. l. 29-30) įsiskolinimo neturėjo, tačiau pagal Žemės mokesčio deklaracijos duomenis už 2021 metus (b. l. 31-32) Pareiškėjas turi nepriemoką 457, 47 Eur.

Nustačius, jog Pareiškėjo Prašymas dėl žemės mokesčio lengvatos pateiktas nesilaikant Taisyklių 4.2 papunkčio reikalavimo (mokesčio lengvata teikiama asmenims, kurie kreipėsi tik dėl einamaisiais metais apskaičiuotų mokesčių lengvatos), taip pat atsižvelgdama į tai, jog Pareiškėjas neatitiko Taisyklių 15.1 ir 15.3 papunkčių reikalavimų, Administracija pagrįstai vertino, jog Pareiškėjas praleido terminą prašymui paduoti ir pagrįstai konstatavo, jog Pareiškėjas neįgijo teisės į mokesčio lengvatą bei pagrįstai sprendė, jog Pareiškėjo Prašymas dėl žemės mokesčio lengvatos negali būti tenkinamas, o Savivaldybės tarybai projektas dėl žemės mokesčio lengvatos teikimo/neteikimo neturi būti rengiamas.

Pažymėtina, jog teikdamas Prašymą Savivaldybės tarybai dėl žemės mokesčio lengvatos, Pareiškėjas jokių duomenų, pagrindžiančių praleistą prašymo padavimo terminą, nenurodė, todėl Atsakovei nebuvo pagrindo tikslinti Pareiškėjo Prašymo, ar prašyti, jog Pareiškėjas pateiktų įrodymus, pagrindžiančius, jog terminas Prašymui paduoti praleistas dėl objektyvių priežasčių.

Atsižvelgiant į aptartų teisinių ir faktinių aplinkybių visumą, Administracija turėjo teisėtą ir pagrįstą pagrindą priimti 2023 m. vasario 15 d. sprendimą Nr. (6.1Mr)SG-122 „Dėl atleidimo nuo žemės mokesčio“, kuriuo atsisakyta rengti Savivaldybės tarybos projektą dėl mokesčio lengvatos taikymo (netaikymo).

Šiuo atveju Administracija Sprendimu nepaneigė Savivaldybės tarybos teisės taikyti/netaikyti žemės mokesčio lengvatos, nes ši teisė gali būti realizuota tik tada, kuomet asmuo atitinka teisės aktų reikalavimus ir sąlygas, t. y. tada, kuomet asmuo įgyja tokią teisę. Jei yra bent viena aplinkybė, kuri tokią teisę panaikina, tokia teisė negali būti realizuojama, o administracinė procedūra baigiama.

Kadangi skundžiamas Sprendimas yra teisėtas ir pagrįstas, atitinkantis VAĮ keliamus reikalavimus, jo naikinti nėra pagrindo, todėl Pareiškėjo skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

S. G. (*duomenys neskelbtini*) skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys gali skųsti Regionų apygardos administracinio teismo Šiaulių rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Giedrius Jakubėnas

Komisijos nariai

Linas Dagys

Vaida Paurienė

Svetlana Sinkevičienė